

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-2

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veličák
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Hedvika Břínková
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	<i>Mikulčice-Valy, most č. 1. Předběžná rekonstrukce mostu R. Skopala, podle Poláček 2000 (viz obr. 9 na str. 46)</i> <i>Mikulčice-Valy, bridge No. 1. A preliminary reconstruction of the bridge by R. Skopal, in accordance with Poláček 2000 (see Fig. 9 on page 46)</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2014

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR

Copyright © 2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors

MOUTNICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Louky“. Vrcholný středověk. Kulturní vrstva. Záchranný výzkum.

V květnu roku 2013 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v polní trati „Louky“ v katastrálním území Moutnic v souvislosti s výstavbou polních cest HC 10 a VC 22. Při této příležitosti byla v severní části uvedené tratě, ležící západně od obce mezi silnicí III/41611 Moutnice – Jalovisko, Moutnickým potokem a hranicí s katastrálním územím Měnin, zjištěna patrně dosti mocná kulturní vrstva. Dosud neznámá lokalita se rozkládá v nadmořské výšce okolo 190 m, v inundačním terénu po levé straně koryta Moutnického potoka. Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-21 určena body o souřadnicích 416:346, 431:325, 437:320, 455:306 a 453:299 mm od Z:J s.č.

Na povrchu skryté trasy polních cest i na hromadách zeminy vytěžené z rýh pro podélnou drenáž a zasakovacích jam, bylo objeveno několik zlomků keramických nádob, z nichž část je možné datovat do vrcholného středověku.

Michal Přichystal

Resumé

Moutnice (Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Louky“ wurde die Schicht mit der mittelalterlichen Keramikscherben entdeckt.

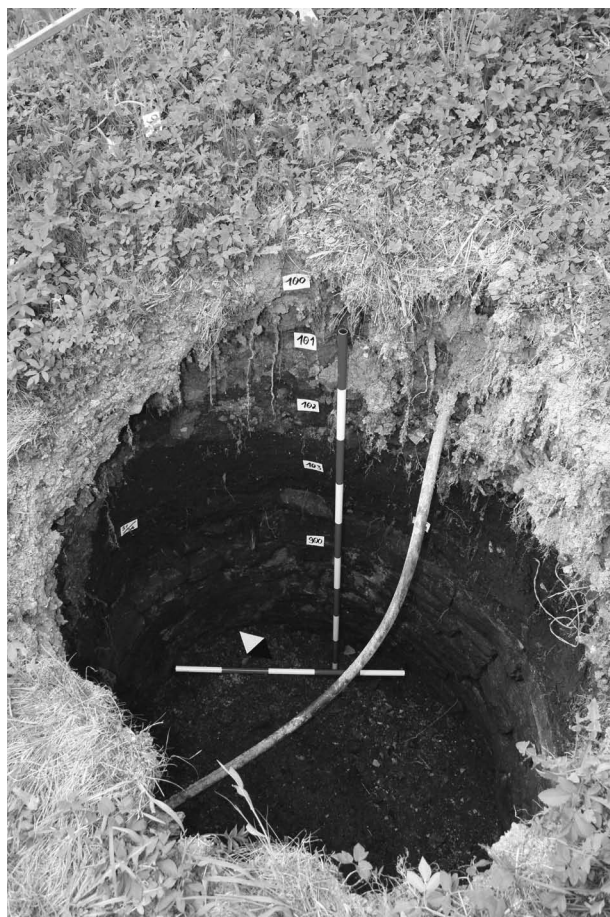
NOVÝ JIČÍN (K. Ú. NOVÝ JIČÍN-HORNÍ PŘEDMĚSTÍ, OKR. NOVÝ JIČÍN)

Ulice Zborovská, parcela č. 183/2. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Na konci měsíce dubna byla pracovníky benzinové stanice Shell oznámena událost, kdy se ve svahu u hlavní silnice na ulici Zborovská propadla zemina a ve vzniklé jámě byla zaznamenána kamenná zeď (lokalizace místa v souřadnicích JTSK: X=1126820,28; Y=492253,85). Jednalo se o cca 2 m hluboký propad zeminy do novověké kamenné studny kruhového půdorysu, vybudované z lícovaného lomového kamene kladeného na maltu (obr. 79). Vnitřní průměr studny činil 1,55 m, po odebrání části zasypu byl následně dokumentován 1 m řádkovaného zdiva, překrytého zhruba 1,4 m mocnou vrstvou zeminy promíchané s drobnou stavební sutí a s fragmenty novověké keramiky.

Lokalita se nachází již mimo středověké hrazené město, a to v blízkosti původní cesty do Valašského Meziříčí (č. akce NPÚ 49/13).

Pavel Malík

Obr. 79. Nový Jičín, Zborovská ulice. Studna.

Abb. 79. Nový Jičín, Zborovská-Straße. Der Brunnen.

Resumé

Nový Jičín (Kat. Nový Jičín-Horní Předměstí, Bez. Nový Jičín), Zborovská-Straße, Parz. Nr. 183/2. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

NOVÝ MALÍN (OKR. ŠUMPERK)

Hrádek Burgstein. Vrcholný středověk. Fortifikace. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk, přír. č. 12/2011, 5/2013.

Tato vrcholně středověká fortifikace neznámého jména leží na skalnaté ostrožně na severní straně Malínského rokle, v nadmořské výšce cca 620 m (SAS: 14-42-12/2). K lokalitě nejsou dochovány žádné písemné prameny, vznik hrádku se předpokládá nejpozději okolo přelomu 13. a 14. století (Plaček 2003, 152–153). Patrně jsou příkopy, valy a vrcholová plošina (pouze 31×17 m). Plocha obytného areálu není pročleněna stopami po zástavbě, která s největší pravděpodobností nebyla zděná na maltu a vzhledem ke skalnatému podloží ani zahlobená.

V areálu hrádku a blízkém okolí byly uskutečněny dvě detektorové prospekce (18. 11. 2011 a 14. 4. 2013). Na vrcholové plošině hrádku bylo nalezeno jen málo železných předmětů (vše zaměřeno ručním GPS přístrojem) – vrcholně středověký hrot šípů s trnem, hrot šípů s tulejkou a různé ručně kované hřeby, které se až na výjimky koncentrovaly v severovýchodní a severní části vrcholové plošiny (existence dřevěné stavby?). Z žádného výkopku na vrcholové plošině však nebyl získán keramický materiál, což by mohlo svědčit o krátkém trvání fortifikace. Kolem příkopů a valů byly nalezeny pouze dva špatně datovatelné klínky, významnější je nález vrcholně středověké podkovy těsně pod reliktem valu a přístupové cesty jihozápadně od vrcholové plošiny. Další nálezy se koncentrovaly na plošinu severně od fortifikace; některé nálezy by mohly svědčit o užívání i této neopevněné severní plošiny (předhradí?).

Dle F. Spurného a M. Plačka mohl hrádek na Burgsteinu sloužit k zajištění běžné kolonizace, ale i k ochraně těžby. Tuto druhou variantu podporují nová zjištění učiněná V. Flášarem na vrcholu Kopky (protější, jižní strana Malínské rokle, 692 m n. m.). Podařilo se mu zde totiž objevit areál s pozůstatky těžby (SAS: 14-42-17/3), kterou by parvus J. Lucemburského, nalezený v odvalu kolem jedné důlní šachty, mohl datovat do 1. poloviny 14. století.

Jakub Halama

Literatura

Plaček, M. 2003: Povrchová prospekce reliktů některých šlechtických sídel na Šumpersku. *Přehled výzkumů* 44, 151–156.

Resumé

Nový Malín (Bez. Šumperk), Burgstein. Hochmittelalter. Die Festung. Die Terrainuntersuchung. Einlage-

rung der Funden: Heimatkundenmuseum im Šumperk, Zuwachs. Nr. 12/2011, 5/2013.

OKŘEŠICE (K. Ú. OKŘEŠICE U TŘEBÍČE, OKR. TŘEBÍČ)

Intravilán (parc. č. 1669/1). Vrcholný středověk (?), pozdní středověk až raný novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V červnu roku 2013 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v intravilánu obce Okřešice v souvislosti s výstavbou nové kanalizace. Při této příležitosti došlo na jihozápadní straně návsi, před vyústěním příjezdové cesty k domu č. p. 5, k odkrytí archeologických situací. Lokalita je situována v nadmořské výšce okolo 512 m, na pravém břehu jižní zdrojnice Okřešického potoka, která se zařezává do jihovýchodního svahu návrší Strážnice (573,9 m n. m.). Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, listu 23-42-18, určena bodem o souřadnicích 397:344 mm od Z:J s.č.

Na profilu výkopu pro kanalizaci byl objeven zahloubený objekt neznámého stáří a účelu, který překrývala sídlištní vrstva obsahující keramický materiál zařaditelný většinou jen rámcově do pozdního středověku až raného novověku, tedy zhruba do období první písemné zmínky o této osadě (1556: Dvorský 1906, 306). Několik střeptů z této vrstvy lze však datovat do 14. až 15. století. Uvedená starší intruze by mohla spolu s objeveným objektem posouvat počátky Okřešic hlouběji do vlastního středověku.

Michal Přichystal

Literatura

Dvorský, F. 1906: *Vlastivěda moravská. II, Místopis. Třebický okres.* Brno: Musejní spolek.

Resumé

Okřešice (k. ú. Okřešice u Třebíče, okr. Třebíč). Bei der Rettungsgrabung im Zentralteil der Gemeinde wurden eine neuzeitli-

Obr. 80. Olomouc, výstaviště Flora. Cihlářská pec.

Abb. 80. Olomouc, Messegelände Flora. Ziegelofen.